

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1622/24
20.11.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Олге Арсовић, председника већа, Јасне Лозук и Зорице Банковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Ђорђе Миховиловић из Београда, Маје Златогорке број 18, против тужене Републике Србије-Министарства правде, коју заступа Државно правобранилаштво са седиштем у Београду, Немањина број 22-26, ради накнаде штете, одлучујући о жалби тужиоца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 9820/23 од 30.11.2023. године, у седници већа одржаној дана 20.11.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиоца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 9820/23 од 30.11.2023. године, у ставовима првом, другом и трећем изреке.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му на име накнаде нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због неоснованог лишења слободе исплати износ од 310.000,00 динара, са законском затезном каматом од 30.11.2023. године до исплате. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев којим је тужилац тражио да се обавезе тужена да му накнади материјалну штету на име измакле користи у износу од 111.600,00 динара са законском затезном каматом од 30.11.2023. године до исплате. Ставом трећим изреке, обавезан је тужилац да туженој накнади трошкове парничног поступка у износу од 49.500,00 динара, у року од 15 дана. Ставом четвртим изреке усвојен је предлог да се тужилац ослободи од плаћања судских такси.

Против наведене пресуде тужилац је благовремено изјавио жалбу, побијајући пресуду у ставовима првом, другом и трећем изреке, како произлази из навода жалбе, из свих законом прописаних разлога.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС”, број 72/11 са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд је оценио да је жалба тужиоца неоснована.

У спроведеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачке 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које овај суд као другостепени пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, заменик јавног тужиоца Четвртог општинског јавног тужилаштва у Београду је поднео Захтев за спровођење истраге КТ 538/03 дана 19.06.2003. године против тужиоца, због постојања основане сумње да је извршио кривично дело тешка крађа из члана 166 став 1 тачка 1 КЗ РС. Решењем МУПа РС, СПП, Пристаниште Београд Ку 14765/02 од 24.03.2003. године, је претходно према тужиоцу било одређено задржавање у трајању од 48 сати, сходно одредби члана 142 став 2 тачка 1 и 3 ЗКП, јер се лице крије и постоје друге околности које указују на опасност од бекства и што особите околности указују да ће поновити кривично дело. Решењем МУПа РС-СПП, Пристаниште Београд, од 25.03.2003. године тужиоцу је укинута задржавање од 48 сати, одређено решењем од 24.03.2003. године. Четврти општински суд у Београду је донео Решење о спровођењу истраге Ки 956/03 дана 02.12.2003. године против тужиоца, јер постоји основана сумња да је извршио кривично дело тешка крађа из члана 166 став 1 тачка 1 КЗ РС, а истим решењем му је одређен притвор који може трајати најдуже месец дана и има се рачунати од дана и часа лишења слободе. Истим решењем издата је и Наредба о издавању потернице против тужиоца са адресом у ..., .., који се налази у бекству с обзиром да није пронађен на пријављеној адреси у ..., .., те да се исти крије, а да је против њега донето решење о спровођењу истраге за дело које се гони по службеној дужности. Решењем Четврти општински суд у Београду Ки 956/03 даена 25.12.2003. године, прекинута је истрага против окривљеног АА, због кривичног дела тешка крађа из члана 166 став 1 тачка 1 КЗ РС, пошто је исти недоступан органима гоњења. Дана 21.02.2006. године у 16,30 часова, тужилац је лишен слободе на основу решења о одређивању притвора Четврти општински суд у Београду, Ки 956/03 даена 02.12.2003. године, а Четврто ОЈТ је против тужиоца подигло оптужницу Кт 538/03, 27.02.2006. године, поводом кривичног дела, тешка крађа из члана 204 став 1 тачка 1 КЗ. Решењем Четвртог општинског суда у Београду Кв 347/06 од 28.02.2006. године, према тужиоцу је продужен притвор за 30 дана, тако да исти по решењу може трајати најдуже до 30.03.2006. године. Тужилац се налазио у притвору Окружног затвора у Београду, почев од 21.02.2006. године када је лишен слободе са разлога предвиђених члана 142 став 2 тачка 1 ЗКП а у образложењу решења је наведено да је у конкретном случају притвор одређен јер је окривљени недоступан суду на адреси коју је сам пријавио. Притвор је укинут решењем Четвртог општинског суда у Београду од 29.03.2006. године, и наложено да се пусти на слободу, а истим решењем је одређена забрана окривљеном да без одобрења суда напусти место боравишта, те му је наложено да се на сваких 15 дана јавља у суд. Решењем Четвртог општинског суда у Београду Ик 490/06 од 05.07.2006. године, одређен је притвор према окривљеном АА са пребивалиштем у ..., .., код ..., која адреса је она коју је сам тужилац

пријавио надлежним органима, који има трајати до објављивања пресуде, најдуже месец дана, са образложењем да исти, иако је уредно позван, није приступио на главни претрес заказан за 05.07.2006. године, нити је свој изостанак оправдао, као и да није поштовао забрану суда о напуштању места боравишта без одобрења суда. Тужилац је лишен слободе 26.09.2006. године по решењу од Четвртог општинског суда у Београду од 05.07.2006. године а решењем истог суда К 409/06 од 10.10.2006. године, против АА је укинут притвор те је наложено да се пусти на слободу.

Наредбом Четвртог општинског суда у Београду Кв 1047/09 од 27.05.2009. године за окривљеним АА издата је потерница, с обзиром да је непознат на адреси последњег познатог боравишта ..., ..., код ... Треће основно јавно тужилаштво у Београду је решењем Кт 538/08 од 30.03.2018. године, извршило измену оптужног акта против окривљеног АА, тако да ће убудуће уместо оптужнице представљати оптужни предлог, а Наредбом Трећег основног суда у Београду К 316/18 дана 14.11.2018. године, према окривљеном је издата потерница. Пресудом Трећег основног суда у Београду К 767/20 од 28.10.2020. године, тужилац је ослобођен од оптужбе да је извршио кривично дело тешке крађе из члана 204 став 1 тачка 1 КЗ. Према казненој евиденцији води се као неосуђивано лице у притвору је провео укупно 31 дан, те се за накнаду штете због неоснованог лишења слободе, обраћао пре подношења тужбе Министарству правде Републике Србије, а по истом захтеву није одлучено. Приликом саслушања у страначком исходу је тужилац навео да је радио на броду код извесног ... који га није плаћао, да му је ћерка у болници, да је после тога мењао посао и радио у ..., када је дошла полиција да га тражи, али није нигде био пријављен, нити је имао личну карту. Одведен је у Централни затвор и у притвору провео 31 дан, где су га малтретирали остали притвореници, био је притворен са наркоманима и криминалцима као и трговцима белим робљем. Пре него што је притворен радио је као секач старог гвожђа, али нигде није био запослен, већ је повремено радио без пријаве, а од породице има само болесну ћерку која је инвалид. Након изласка из притвора, радио је само повремено, нема родбине, нити комшилука и не брине о ћерки, али нема ни за себе. Зарађивао је око 300 до 400 евра месечно, пре него што је одређен притвор и на руке су му плаћене дневнице. Некада ради цео месец, а некада само 15 до 20 дана у месецу. Није никада раније био осуђиван.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио да је тужбени захтев за накнаду нематеријалне штете због неоснованог лишења слободе као и материјалне штете у виду измакле користи, неоснован, имајући у виду да је применом одредби члана 584 став 2 Законика о кривичном поступку, закључио да је тужилац лице које је било лишено слободе и поступак према њему правноснажно окончан доношењем пресуде којом је ослобођен од оптужбе, али да је недозвољеним поступцима проузроковао лишење слободе, те да у конкретном случају нису испуњени услови из члана 584 став 1 тачка 1 Законика о кривичном поступку и члана 172 Закона о облигационим односима, за обавезивање тужене на накнаду нематеријалне и материјалне штете тужиоцу, јер је својим радњама допринео одређивању притвора од стране надлежних органа.

Код овако правилно и потпуно утврђеног чињеничног стања, правилно је првостепени суд примени материјално право када је одбио тужбени захтев, а наведено становиште првостепеног суда да у конкретном случају нису испуњени услови за

накнаду штете тужиоцу, је правилно и на закону засновано.

Супротно наводима жалбе тужиоца, првостепени суд је правилно ценио све чињенице и околности битне за утврђивање одговорности тужене сходно одредби члана 172 Закона о облигационим односима, у вези са чланом 584 став 2 Законика о кривичном поступку, уз правилан закључак који прихвата и овај суд као другостепени, да тужена није одговорна ни у обавези да тужиоцу накнади нематеријалну и материјалну штету. Одредбом члана 584 став 2 Законика о кривичном поступку, који се у конкретном случају примењује, прописано је да право на накнаду штете не припада лицу које је било у притвору, које је својим недозвољеним поступцима проузроковало лишење слободе. Овом одредбом је искључено право на накнаду штете и поред тога што у односу на притворено лице није дошло до покретања кривичног поступка, односно поступак је обустављен или је правноснажном пресудом ослобођен од оптужбе. Право на накнаду штете због неоснованог лишења слободе не припада том лицу јер је својим недозвољеним поступцима проузроковао лишење слободе, а под недозвољеним поступцима оштећеног се може сматрати свако понашање које није усмерено на утврђивање правог стања, као што је скривање, покушај бекства, што су уједно и разлози за одређивање притвора према члану 142 ЗКПа.

У конкретном случају из утврђеног чињеничног стања произлази да тужилац више пута није пронађен од стране надлежних органа на адреси коју је сам пријавио, да иако уредно позван није приступио на заказани главни претрес, а свој изостанак није оправдао, да није поштовао забрану суда о напуштању места боравка без одобрења суда, те је стога Наредбом Четвртог општинског суда у Београду за њим као окривљеним била издата потерница јер је био непознат на адреси последњег познатог боравишта коју је сам пријавио. Стога основ одговорности тужене за накнаду штете због неоснованог лишења слободе, у конкретном случају није настао и тужена није у обавези да тужиоцу накнади нематеријалну штету због претрпљених душевних болова услед повреде части и угледа, слободе и права личности проузроковане неоснованим лишењем слободе, нити материјалну штету због измакле користи. Без утицаја су на правилност одлуке наводи жалбе којима се указује да су истрага и судски поступак вођени неоправдано дуго, да се тужилац за све то време борио за голи опстанак, јер је радио на терену тешке послове у лошим условима, због чега је био недоступан органима који су водили истрагу и судски поступак, али да није био у бекству, имајући у виду да је првостепени суд ценио све околности конкретног случаја приликом доношења одлуке, а да је кривични поступак трајао дуже управо због понашања тужиоца којим је проузроковао одређивање и продужење притвора, а затим и издавање потернице јер није пријављивао промене боравишта и није поштовао забрану напуштања места боравишта која је издата од стране суда.

Апелациони суд је имао у виду и остале наводе жалбе тужиоца али је нашао да нису од утицаја на другачију одлуку, те их није посебно образлагао сходно овлашћењу из члана 396 Закона о парничном поступку.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде, јер је донета правилном применом одредбе члана 153, 154 и 163 ЗПП, а њихова висина је правилно обрачунта применом важеће Тарифе о накнадама и награди трошкова за рад адвоката.

Из наведених разлога, на основу одредбе члана 390 ЗПП одлучено је као у ставу првом изреке ове пресуде.

С обзиром на исход овог спора, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка, те је у смислу одредбе члана 165 став 1 ЗПП, донета одлука као у ставу другом изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Олга Арсовић,с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић